

بررسی و شناخت ظرفیت‌های تصویرسازی شعر فارسی در کتاب‌های درسی دوره ابتدایی

حسین امانی

دانش‌آموخته کارشناسی تلویزیون و هنرهای دیجیتال، دانشگاه صداوسیما

Email: hooam44@gmail.com

چکیده

تصویرسازی در کتاب‌های درسی کودکان یکی از مسائل مهم و دغدغه‌ای اصلی در تمامی جوامع فرهنگی دنیا است. تصاویر بیش از کلمات توجه کودکان را جلب می‌کنند. کودکان از طریق چشم یادگیری و ارتباط با مفاهیم و اشیاء دنیای پیرامون خود را انجام می‌دهند و تصاویر و اشیاء را مانند کلمات می‌خوانند و برای هر کدام از آنها مفهومی خاص می‌آفرینند. پس تصویرسازی به عنوان یک ابزار تاثیرگذار در انتقال مفاهیم درسی کودکان را تحت تاثیر خود قرار می‌دهد و متن و تصویر را همسو کرده و درک مطالب درسی را راحت‌تر می‌کند. حال با توجه به این موضوع هدف اصلی در این مقاله تحلیل و بررسی راهکارهای مناسب جهت تصویرسازی شعرهای کتاب فارسی دوره ابتدایی در روند یادگیری مفاهیم متن شعر بوده است. برای این منظور سه معنی ساز، سبک، فرم و رنگ در تصویرسازی کتاب‌های درسی بررسی و راهکارهای برای انجام هر چه بهتر شدن این تصویرسازی‌ها ارائه شده است.

واژگان کلیدی: تصویرسازی، تصویرسازی کودک، کتاب درسی، کتاب فارسی دوره ابتدایی

۱- مقدمه

یکی از عناصر مهم و ضروری برای آموزش مفاهیم شعرهای فارسی به ویژه در سطوح پایین تحصیلی استفاده از تصویرسازی‌های درست و مناسب در کتاب‌های درسی و آموزشی است. تصویرسازی‌ها انگیزه‌ایی در کودکان به وجود می‌آورند و آن‌ها را تشویق می‌کنند که در جریان مطالعه حضوری فعال داشته باشند. کاربرد این تصویرسازی‌ها در آموزش علاوه بر افزایش توجه فراگیران به موضوع درس سبب متنوع شدن متن کتاب درس نیز خواهد شد. ماریکا براوان اعتقاد دارد که اگر کودکی عادت کند صفحات طراحی شده زیبایی را در کتاب‌های تصویری ببیند، به شکل زنجیر وار شکل‌های متفاوت و جالبی در ذهنش تداعی می‌شود و این روند تا بزرگسالی او ادامه می‌یابد (سیانسیولو، ۱۳۸۰، ۷۳). ویلیام ایوینس نیز در باب اهمیت تصویرسازی کتاب در کتاب «چاپ و ارتباط بصری» می‌نویسد: «در قرن نوزدهم کتب علمی و خبری که مملو از تصاویر با ایلوسترسیون‌های بسیار مفید برای فهم مطلب بود در اختیار توده عظیمی از انسان‌ها در اروپا و آمریکا قرار می‌گرفت. نتیجه این شد که در طرز تفکر و فهم عملی مردم از پدیده‌ها انقلابی بس عظیم به وجود آمد. اهمیت و عظمت فرهنگی و سیاسی این انقلاب از اهمیت و عظمت اقتصادی و فنی آن قرن کمتر نبود» (Ivins, 1953, 25). بنابراین با توجه به مطالب ذکر شده می‌توان